

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

O. NORDSTEDT.

N:o 1b.

d. 15 Febr. 1871.

INNEHÅLL: ALFRED FALCK †. — Orig.-Afh.: A. FALCK: En utflygt till salinerna i Siebenbürgen. — Liter.-öfvers.: Öfversigt af Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar 1870 N:o 2—4. — HUGO VON MOHL: Ueber die blaue Färbung der Früchte von Viburnum Tinus. — L. KNY: Ueber die Morphologie von Condriopsis coerulescens Crouan und die dieser Alge eigenen optischen Erscheinungen. — Svensk botanisk literatur 1868. — Smärre notiser: Döda utländska Botanister 1870. — Lärda sällskapers sammanträden. — Resande Botanist. — Exsiccatsamling af Scandinaviska Characeer. — Diverse.

Alfred Falck.

Det är för den ensamt qvarblifne utgifvaren en sorglig pligt, att tillkännagifva, att hans medarbetare i Redaktionen aflidet den 3 Januari. Carl Martin Alfred Immanuel Falck var född i Gladsax den 30 October 1844, blef Student i Lund i Dec. 1860, Fil. Candidat vårterminen 1868 och innehade andra hedersrummet vid Fil. Doctorspromotionen samma termin. Sommaren 1865 företog han en botanisk resa till Norge, blef e. o. Amanuens vid botaniska institutionen höstterminen 1866 och vid universitets-bibliotheket höstterminen 1869. Efter att hafva erhållit Battramska resestipendiet anträdde han i Mars månad förra året en resa till Wien, som han snart lemnade för att företaga en 4 månaders excursion till Siebenbürgen. I Sept. återkommen till Wien, framkastade

hån planen till återupplifvandet af Botaniska Notiser och äfven när han i medio af Dec. återkom till Lund, der han för sin sjukdom måste qvarstanna, hoppades han att framdeles blifva i tillfälle att egna Notiserna sin vård. Sannolikt har fröet till hans lunglidande länge förefunnits, fast han ej, äfven om han sjelf kände sin sjukdom, lät andra märka de framsteg den gjorde.

Med de grundliga studier, Falck i många ämnen särdeles i språk egde, och med hans båg för botaniken kunde man haft skäl att i en framtid af honom vänta mycket. Han hade isynnerhet sysselsatt sig med speciel botanik, nomenklatur, växtgeografi och botanikens historia. Särskildt egnade han sin uppmärksamhet åt en hittills föga påaktad gren af den sednare, neml. de botaniska Föreningarnes historia i Sverige, hvartill han lemnat ett utkast i sista häftet af Botanisk Tidskrift. I Lunds botaniska Förening var han länge en mycket verksam ledamot och äfven tidtals Ordförande, Sekreterare eller Custos herbarii. Föreningens pointskatalog, som utkom 1865, redigerade han till största delen. Hans gradualafhandling innehöll *Bidrag till kännedomen om den sydsvenska vegetationens ursprung och vägen för dess invandring*. Han har lemnat ett par smärre uppsatser i Botaniska Notiser för åren 1866–8 och i Österreichische botanische Zeitschrift. *Naves anvisning till växternas insamling, preparering och undersökning* utgaf han år 1869 i en något bearbetad öfversättning. Hans uppsats öfver de Siebenbürgska salinerna var till största delen redan satt, då han afled och meddelas derföre här, fastän slutet fattas och ej kan af hans medhjelpare i Redaktionen afslutas, då han dertill helt och hållet saknar materialier. Af dem, som personligen lärde känna honom, skall han säkerligen länge minnas och icke minst af den, som tecknar denna enkla runa på hans graf.

En utflygt till salinerna i Siebenbürgen,

af A. FALCK.

I.

Nästan öfverallt på jorden, der vi träffa stora öknar eller stepper, finnas större eller mindre sträckor, der jordmånen utmärker sig genom stark salthalt; stundom förekommer det i så riklig mängd, att jorden är öfverdragen med en tät, hvit kristallskorpa, och då kan naturligtvis ingen växtlighet der uppstå. Verkliga saltöknar, som på grund af den betydande salthalten i deras detritus ej ega någon växtlighet alls, förekomma dock sällan i större utsträckning; så t. ex. kan man räkna hit den stora saltöknen i Persien och kanske också omgifningarne af några saltsjöar i Utah-området ¹⁾). Vanligen uppträder det i ringare mängd, som en väsentlig beståndsdel af detritus och då trifves på henne en mängd växter, hvilka man, då de äro egendomliga för dylik salthaltig jordmån, har benämnt halofyter (saltväxter).

Dylika saltslätter och saltsjöar finner man i temligen vidsträckt utbredning i det stora Utah-området i Norra Amerika, i Pampas i Södra Amerika de uttorkade s. k. Atraversia, liksom i provinsen Cordova i Argentinska republiken och "Salinas" vid Paraguay mellan Fort Olympio och mynningen af Rio Negro; i Afrika har man Scherkijehsjöarne; i Asien den Barabinskiska steppen vid foten af Altaibergen och den

¹⁾ Denna uppgift, som återfinnes hos flera författare, är dock sannolikt ej riktig. Ej den för stora salthalten är allt, som gör dessa sträckor till öknar, utan den oafåtliga torkan. Den persiska Saltöknen bildar ett led i den rad af öknar, som börja med barabinskiska skeppen och slutar med Sahara. Alla dessa ligga i den torra bädden för den luftström, som vi kalla nordostpassaden, som, sedan han med de ringa vattenångor, han för med sig, fuktat de sibiriska skogarne och om vintern höljt kirgisernas betesmarker i snö, fortsätter sin väg mot sydvest och söder, lemnande nästan endast på all växtlighet blottade öknar bakom sig. Samma borde väl vara orsaken i Utah, något som jag af brist på källor ej kan afgöra.

persiska saltöknen. I Europa finnes den mest utpreglade salinvegetation på de fem stora saltstepperna i Spanien samt i Ungern och Siebenbürgen.

Egendomlig är den karakter, som salinerna i Ungern och Siebenbürgen, hvilka sannolikt hafva ett gemensamt ursprung, visa. Huru skild är ej denna flora från den, som eljest tillhör dessa länder! Ingen vänte sig der dessa herrliga Liliaceer, Narcissineer eller Irideer, som i mångskiftande prakt smycka ängarne i låglandet vid vårens början eller dessa blomsterbäddar af den purpurröda *Rhododendron myrtifolium*, den azurblå *Acinos alpinus*, den i gult och rött spelande *Hieracium aurantiacum* och de små täcka *Alsinaccerna* med sina stora, hvita blommor och de rödsvarta ståndarknapparne, som i slutet af Juni månad förvandla en viss region af alperna till en verklig lustträdgård, skönare än mången af konsten anlagd. Förgäfves söker man der efter en välukt, sådan som violerna utandas om våren eller de stundom mera starkt än behagligt luktande Labiaterne gifva om sommaren.

Redan sjelfva Salinen ger intrycket af en tröstlös enformighet. Insänkt mellan låga tertiära kullar är den redan på långt afstånd märkbar genom sitt vitgrå utseende, som nästan uppväcker tanken på vinterns snöfält. Och ingen fogel ger lif åt dessa nejder, ingen insekt sjunger här sin sång, ingen fisk slår sina muntra slag i de små dammar, som öfverallt betäcka salinen och huru vore det väl möjligt att lefva i ett vatten, som ofta innehåller mer än en femtedel salthaltiga beståndsdelar och hvars specifika vikt är 1,14! Endast en brachiopod, *Artemia salina* Leach, har funnit behag i dessa ställen. Hon trifves just endast i de saltaste dammarne och dör, om de genom starka regnskuror för mycket utspädas. Det är en bild, som i flera fall erinrar om högälperna, med sina snöfält, sin dýstra enslighet och sina på allt organiskt lif blottade sjöar.

Samma dýstra, enformiga prägel bär den växtlighet, som betäcker dessa ställen. När hösten redan brutit in, när lian skördat ängarnes flora i låglandet och fåren, botanisternas

farligaste konkurrenter i Siebenbürgen, bortnagt den sista återstoden af växtlighet på bergen, då i slutet af Aug. och i Sept., utveckla sig först rätt de för salinerna egendomliga växterna. Då skjuter den sällsynta *Halimocnemis Volvox* fram, som med sin tätt från roten greniga stjelk nästan liknar en gran i smått, blott att dess lifliga grönska ersättes af en vitgrå färg, der bredvid de köttiga grönröda *Salicornia herbacea* och *Schoberia salsa*, blandade med *Chenopodium*-, *Atriplex*- och *Artemisia*-arter. Hvar och en, som sett dessa växter vid våra vestra kuster, vet att de just ej egna sig att framkalla någon glad vegetationsbild och uttrycket skulle blifva ännu dystrare, om vi ej här och der påträffade *Aster Tripolium*, *Statice Gmelini* W. eller *Plantago Sibirica* Poir., som med sina violetta eller hvita blommor erbjuda ett angenämt afbrott och en hvilopunkt för det uttröttade ögat. Dessa växter ²⁾ stå dock ej oregelbundet om hvarandra på salinerna, utan man urskiljer snart flera skarpt söndrade vegetationsformer. Närmast saltdammarnes kanter, på den nyss blottade ofta ännu genomvåta jorden, träffar man endast *Salicornia herbacea* och *Schoberia*-arter. Litet högre upp träffar man *Halimocnemis*, *Atriplex laciniata*, *hastata* L. var. *salina* och *litoralis*, *Chenopodium rubrum* och *glaucum*. Alla dessa äro enåriga och man bemärker dem endast på sådana ställen, der den hvita saltbotten ännu skimrar igenom. De äro pionierer, egnade att snabbt skjuta upp och snabbt försvinna, som förbereda jordmånen för den kommande vegetationen. Så snart en sammanhängande gräsmatta bildats, infinna sig *Artemisia monogyna* WK. och *nutans* W., som i tallös mängd och nästan sammanflytande former betäcker marken jemte *Kochia prostrata*, *Bupleurum tenuissimum* och *Statice Gmelini* W. De äro samtliga fleråriga, liksom *Aster Tripolium*, *Plantago sibirica* och *Tabernæ-*

²⁾ Det må anmärkas, att förf. här hufvudsakligen stödjer sig på iakttagelser öfver salinerna gjorda vid Thorda och Salzburg, hvilka dock ega den rikaste vegetation, hvarföre de torde kunna gälla som en typ för de öfriga.

montani, *Lotus tenuifolius* Reich, *Trifolium fragiferum* L., *Crypsis aculeata*, *Inula Britannica*, *Lepigonum salinum* Presl, samt tidigare på året *Ranunculus pedatus* WK. och *Trifolium angulatum* WK., som växa på något mera fuktiga ställen i närheten af dammarne.

Kan man redan vid landvegetationen urskilja, huru de olika vegetationsformerna följa på hvarandra, huru *Salicornia* och *Schoberia* nödvändigt måste föregå *Halimocnemis* jemte dess sällskap och huru dessa i sin tur få gifva vika för *Artemisia*-formationen, så är det ännu lättare att iakttaga detta förhållande i dammarne, der man steg för steg följer vegetationen från dess första början ända till det ögonblick, då den ursprungliga saltdammen förvandlat sig i en fuktig, gräsbevuxen urhålkning, hvars tidigare natur man vid första betraktandet har svårt att ana.

Det första tecknet till växtlif i saltdammarne är *Enteromorpha intestinalis*, som i stora massor hopar sig vid stränderna. Jag har endast funnit den i baddammarne, hvilka sannolikt hvarje år gräfvos om. Äro dammarne något äldre, så uppträder *Ruppia rostellata* Koch, och bildar en tät, grön-gul äng, som tränger ut i vattnet, så långt, som dess djuplek tillåter och utesluter all annan vegetation. Den inre delen af dammen bildar en rund eller oval krets med regelbundna konturer, som saknar all växtlighet. Snart anrycker dock en här af nya, starkare gäster, och den veka Ruppian är spårlöst försvunnen. *Scirpus maritimus* och *glaucus* träda upp vid kanterna jemte *Triglochin maritimum*, i det djupare vattnet utbreder *Typha latifolia* sina breda svärdformiga blad och *Alisma Plantago* sin hvita blomsamling. I skydd af dessa finner man *Chara salina* Schur och *Nitella* sp. — Dock länge få de ej njuta fred, de gräfva sig i sjelfva verket sin egen graf. Årligen falla de sin växtmassa till botten, alltmer uppgrunda de dammen, som endast genom tillfälliga regnskurar erhåller ersättning för hvad den genom af dunstning förlorar, och bereda så plats för en ny vegetationsform. *Juncus articulatus* L. och *Eleocharis palustris*

Br. stå nu närmast kanten under det att *Glyceria fluitans* var. *triticea* intaga hela mellersta delen af dammen, som nu är förvandlad till ett tufvigt kärr. Den växer allt mer och mer igen och till slut återstår i den forna dammens ställe en fuktig håla, der man endast finner *Mentha Pulegium* L. och *Leontodon autumnalis* L.

Redan denna korta flyktiga öfverblick har visat läsaren åtskilliga egendomligheter, som ej återfinnas i salinfloran vid våra kuster. En fullständig uppräknig af Siebenbürgens halofyter skall framte ännu flera; men innan vi öfvergå till denna, tillåter jag mig att gifva en framställning af salinernas geologiska förhållanden i Siebenbürgen.

II.

Oaktadt stensaltlagren i Siebenbürgen redan af ålder voro bekanta — man finner grufvor anlagda på Romarnes tid — och från vetenskaplig ståndpunkt än lika intressant som för landets välstånd af omätlig vigt, så är dock deras bildningshistoria i många hänseenden ännu för geologerna en gåta. Att de tillhöra den yngre tertiärformationen, är genom PARTSCHS undersökningar bekant, men öfver lagrings-sättet, öfver deras förhållande till enskilda afdelningar af hela formationen, herrskar ännu mycket dunkel, hvilket till en stor del beror på de svårigheter af alldeles egen art, som med dessa undersökningar äro förbundna. Öfverallt der stensalt genom grufbyggnader blifvit bragt i dagen, bildar det oregelmässiga massor med öfvervägande utsträckning på längden, under det att bredden är betydligt mindre, och tränger ned till hittills obekant djup. Så sträcker sig saltlagret i Salzburg 500 famnar i längd, 250 f. i bredd och går ned till åtminstone 90—100 f:s djup. Förr var man benägen att tro, att alla saltlagren bildade en enda sammanhängande massa, som endast här och der trädde i dagen³⁾. Nyare iakttagelser hafva dock visat ohållbarheten af denna åsigt.

³⁾ Czekelius, Verh. und Mittheil. d. Sieb. Ber. f. Naturw. 1854, s. 56 och Schur, Bot. Rundreise 1859, s. 18.

Stensaltet är i Siebenbürgen utomordentligt utbreddt — man känner 40 punkter, der det förekommer i större lager, 192 saltbrunnar och 503 saltkällor — men dess utbredning är rätt egendomlig. Alla lokaliteter, på hvilka man känner saltlager i Siebenbürgen, vidare det stora flertalet af saltkällor befinna sig i det tertiära mittellandet nära vid gränsen mot de äldre bergarterna och det vida ymnigare på de östliga, nordliga och vestliga gränserna än på södra kanten. Hvarken i de mot Ungern öppna bugterna af landet ej heller i de afsöndrade tertiärbäckenen i östra delen af landet finner man stensalt. Endast vid Broos, beläget vid Marosfloden, den urgamla bädden för det sund, som i fortiden förband det ungerska med det siebenbürgska neogenhafvet, har man träffat två saltkällor. Slutligen tillhöra saltkällorna vid Monostor, Sztojkafalva och Libáton i närheten af Magyarlápös i norra delen en serskild från det siebenbürgska mittellandet genom eocena bergarter skild bugt, som torde hafva stått i förbindelse med Marmacoscher bäckenet.

Dessa äro i korthet det upplysningar, som geologien ⁴⁾ meddelar oss öfver de siebenbürgska salinerna men öfver den viktigaste frågan, öfver deras uppkomst, lemnar hon oss i fullkomlig okunnighet. Vi vilja därför se till, om ej en betraktelse af deras växtlighet kan leda oss på spåren, om ej växtgeografien en gång kan kasta ljus öfver geologien, liksom hon i sin ordning står hos denna vetenskap i förbindelse för många dyrbara upplysningar, och öfvergå för detta ändamål till en uppräknig af Siebenbürgens halofyter hvarvid vi naturligtvis utesluta alla sådana, som ej äro för dessa lokaler karakteristiska, äfvensom en stor mängd af Schur i hans Enumeratio och annorstädes nybeskrifna arter, emedan de för det första sannolikt blott äro obetydliga former af andra arter och för det andra äro i allra nyaste tid uppställda, så att deras utbredning i öfriga länder ej är undersökt, och de således endast skulle intrassla frågan.

⁴⁾ Hauer u. Stache, Geol. Siebenbürgens, Wien 1863, s. 102—110 och flerstädes.

Literatur-Öfversigt.

Öfversigt af Kongl. Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar 1870. N:r 2.

Iakttagelser rörande Smålands Mossflora, af N. J. SCHEUTZ.

Några nyare förteckningar öfver mossfloran i de särskilda provinserna ega vi ej med undantag af Zetterstedts öfver mossvegetationen på Öland. Det var derföre med synnerlig glädje man fann att författaren, som med så stort intresse och framgång undersökt och beskrifvit den småländska fanerogamfloran, äfven ville meddela allmänheten sina iakttagelser rörande Smålands *mossflora*. År 1869 företog förf. med anslag af Kongl. Vetenskaps-Akademien botaniska excursioner i Småland och afgaf såsom reseberättelse ifrågavarande öfversigt af Småland mossflora. Förf. börjar med en historisk öfversigt öfver sina föregångares arbeten, vidrör sedan den olika utbredningen af arterna inom området, till en del beroende af olika underlag och afvikande från förhållandet med fanerogamerna, och gör sedan en jämförelse mellan mossfloran i Småland med 355 arter och angränsande provinsers, såsom Ölands med 250 arter, Skånes med 340, Helsingelands med 235, Nerikes med öfver 300 samt slutligen Danmarks med 357 arter. Derefter följer en uppräknig af arterna och deras utbredning; omkring 40 för provinsen nya arter anföras.

I N:r 3 förekommer följande botaniska athandling:

Dispositio Oedogoniaccarum succicarum. Auctore Veit Brecher Wittrock. Cum Tabula I.

Författaren, som förut med framgång behandlat flera grupper af våra sötvattensalger, lemnar här ett utdrag ur en monografi öfver Oedogoniaceerna, som han har under arbete. Författaren ordnar arterna på följande sätt:

I. **OEdogonium.** Lk.

Sect. 1. *Species monoica.*

- A. Oosporis globosis vel depresso-globosis.
  - a. Oogoniis poro laterali apertis.

α. Oogoniis globosis vel subglobosis.

1. *Æ. cryptoporum* Wittr.; 2. *Æ. curvum* Pringsh.; 3. *Æ. fragile* Wittr.; 4. *Æ. Zig-zag* Cleve.; 5. *Æ. Vaucherii* (Le Clerc) Al. Br.; 6. *Æ. curtum* Wittr & Lundell.; 7. *Æ. cymatosporum* Wittr. et Nordstedt.; 8. *Æ. piliferum* Wittr.; 9. *Æ. Areschougii* Wittr.; 10. *Æ. punctato-striatum* De Bar. var. minor.

β. Oogoniis ellipsoideis, in medio processibus verticillatis instructis.

11. *Æ. Itzigsohnii* De Bary.

b. Oogoniis operculo terminali apertis.

12. *Æ. rostellatum* Pringsh.

B. Oosporis ellipsoideis vel oviformibus.

α. Oogoniis poro laterali apertis.

13. *Æ. paludosum* (Hass.) Wittr.; 14. *Æ. Upsaliense* Wittr.

b. Oogoniis operculo terminali apertis.

15. *Æ. pachydermum* Wittr. & Lundell.

Sect. 2. *Species gynandra.*

Subsect. 1. Membrana oosporarum cum membrana oogoniorum coalita.

16. *Æ. acrosporium* De Bary.

Subsect. 2. Membrana oosporarum a membrana oogoniorum discreta.

A. Oosporis globosis ved depresso-globosis.

a. Oogoniis poro laterali apertis.

α. Oosporis lævibus.

αα. Plantulis masculis unicellularibus.

17. *Æ. decipiens* Wittr.

ββ. Plantulis masculis bi-pluricellularibus.

18. *Æ. Braunii* Kütz.; 19. *Æ. flavescens* (Hass.) Wittr.; 20. *Æ. irregulare* Wittr.

β. Oosporis echinatis.

21. *Æ. hispidum* Nordst.; 22. *Æ. Cleveanum* Wittr.; 23. *Æ. echinospermum* A. Br. 24. *Æ. stellatum* Wittr.

b. Oogoniis operculo terminali apertis.

25. *Æ. propinquum* Wittr.; 26. *Æ. macrandrum* Wittr.;

B. Oosporis ellipsoideis vel oviformibus.

a. Oogoniis poro laterali apertis.

α. Oosporis lævibus.

αα. Cellulis vegetativis cylindricis, undulato-constrictis.

27. *Æ. undulatum* (Bréb.) Al. Br.

ββ. Cellulis vegetativis cylindricis, lævibus.

ααα. Plantulis masculis unicellularibus.

28. *Æ. cyathigerum* Wittr.

$\beta\beta$. Plantulis masculis bi-pluricellularibus.

29. *Æ.* sexangulare Cleve.; 30. *Æ.* crassiusculum Wittr.; 31. *Æ.* Borisianum (Le Clerc) Wittr.; 32. *Æ.* apophysatum.

β . Oosporis echinatis.

33. *Æ.* Hystrix Wittr.

b. Oogoniis operculo terminali apertis.

34. *Æ.* ciliatum (Hass.) Pringsh.

Sect. 3. *Species dioicæ.*

A. Oosporis globosis vel subglobosis.

a. Oogoniis cylindricis.

35. *Æ.* capillare (Lin.) Kütz.

b. Oogoniis glososis vel subglobosis.

36. *Æ.* rufescens Wittr.; 37. *Æ.* calcareum Cleve.; 38. *Æ.* Pringsheimii Cram.; 39. *Æ.* cardiacum (Hass.) Wittr.

B. Oosporis ellipsoideis vel oviformibus.

40. *Æ.* Boscii (Le Clerc.) Wittr.; 41. *Æ.* gemelliparum Pringsh. var major.

Hos följande arter anføres poren på Oogoniet vara belägen "in circumscissione": *Æ.* piliferum, Areschougii, punctato-striatum, Itzigsonhni och decipiens.

II. *Bulbohæte* Ag.

Sect. 1. *Species monoicæ.*

1. *B.* mirabilis Wittr.

Sect. 2. *Species gynandra.*

A. Oosporis globosis vel subglobosis.

a. Plantulis masculis stipitatis, antheridio interiore, stipite breviora quam antheridio.

2. *B.* borealis Wittr.; 3. *B.* intermedia De Bary.; 4. *B.* crenulata Pringsh.; 5. *B.* tumida Wittr.; 6. *B.* polyandra Cleve.; 7. *B.* setigera (Roth) Ag.

b. plantulis masculis stipitatis, antheridio interiore, stipite longiora quam antheridiis.

8. *B.* gigantea Pringsh.

B. Oosporis ellipsoideis, costis longitudinalibus ornatis. Plantulis masculis rectis, stipitatis, antheridio exteriori, 2-4-cellulari.

a. Cellulis vegetativis (in sectione longitudinali optica) tetragonis vel subtetragonis.

9. *B.* pygmæa Pringsh. f. minor Pringsh.; 10. *B.* rectangularis Wittr.

b. Cellulis vegetativis (in sectione longitudinali optica) manifesto pentagonis.

11. *B. subsimplex* Wittr.; 12. *B. varians* Wittr.; 13. *B. minor* Al. Br.; 14. *B. speciosa* Wittr.

På den åtföljande taflan äro afbildade: *Cedogonium Areschougii*, *C. macrandrum*, *C. cyathigerum* och *Bulbochaete mirabilis*.

I N:r 4 äro 2 botaniska uppsatser:

Om de under korvetten Josephines expedition, sisilidne sommar, insamlade Algerna, af J. AGARDH. Tab. II.

De alger, som under expeditionen insamlades voro från 4 olika ställen neml. 1) vid kusten af Portugal, i närheten af Lisabon; 2) i Sargassosjön; 3) vid Azorerna (ön S:ta Maria) och 4) i Bostons hamn.

1) Endast en form af *Calophyllis* (?) har synts förf. förtjena en särskild uppmärksamhet. "Den är bredare än *C. laciniata*, mera palmatförgrenad, samt visande här och hvar antydningar till begynnande proliferationer icke blott från kanten utan jemväl från bladets ytor." Endast ett fragment af ett sterilt ex. förefanns.

2) Från Sargassosjön medföljde massor af exemplar af den vanliga *Sargassum bacciferum*, hvilka liksom de öfriga algerna nedlagda i salt ankommo lika friska, som om de nyss varit upptagna ur sjön. Förf. kunde således lätt öfvertyga sig om riktigheten af äldre antaganden rörande förekomsten och sättet att fortväxa hos dessa i Sargassosjön flytande exemplar af *Sarg. bacc.* Förf. bemöter derefter den af Hr G. v. Martens (i sitt arbete öfver de under Preussiska expeditionen till Ostasien samlade algerna) uttalade åsigt, att stamplantorna till den simmande *S. bacc.* vore att söka på Afrikas ostkust. Och slutar förf. sin kritik sålunda: "Jag anser mig således hvarken af de af Hr v. Martens anförda skäl eller af andra fakta, som kommit till min kännedom, hafva någon anledning att förändra den redan 1840 vid Naturforskarmötet i Köpenhamn uttalade meningen om den på Newfoundland-bankarne och måhända andra dylika lokaler vid Amerikas ostkust vexande med rot och frukt försedda arten."

3) Af de vid Azorerna tagna funnos några, som icke äro kända från kusterna af Europa men förut funna vid Canari-

ska öarne. Derefter följer en förteckning på samtliga nu der funna alger. De utgöra 36 arter, hvaribland 3 endast till släktet bestämda. De af Hochstetter funna, af Martens bestämda och i Seuberts Flora Azorica (Bonn 1844) intagna arterna utgjorde 13. Endast några sterila bitar funnos af en *Callithamnion*art, som förf. anser för ny och hvars plats i systemet synes vara i närheten af *C. Turneri*. Den diagnostiseras med följande ord:

"*Callithamnion baccatum* fronde nana repente radicle elongatis radicante, filis primariis cylindricis inferne dichotomis nudiusculis, superne opposite- aut verticillatim-ramulosis, ramulis demum sphaericis fere unico articulo constantibus.

Hab. ad insulam S:ta Maria Azor. inter alias algas immixta."

Derefter följer en utförligare beskrifning på arten, som svagt förstörd finnas afbildad på tab. II.

4) I Bostons hamn insamlades endast en enda alg neml. *Laminaria longicruris* Delapyl. Förf. anser den skiljd från *caperata* och anställer jemförelser dememellan och med *saccharina*.

Bidrag till kännedomen af Sveriges mossflora, af H. J. MOSÉN.

Förf. anför lokaler för en del sällsyntare mossor, som han tagit i trakterna kring Upsala, Stockholm, i mellersta delen af Roslagen, i Södermanland och på Kolmoren. Bland andra anföres *Hypnum Cossoni* Sch. Br. Eur. Suppl.: 2 former af *Hypn.* cupressiforme beskrivas närmare. Arternas förväntskap i undersläktet *Harpidium* söker förf. att utreda. Blott på ett enda grund på minst 8 fots djup i Stafsjön i Södermanland har förf. tagit en form af *Rhynchostegium rusciforme* (Weis) Br. Eur., som han kallar *lacustre* och som afviker genom sin storlek och i anseende till bladen.

Ueber die blaue Färbung der Früchte von Viburnum Tinus von HUGO VON MOHL (i Botanische Zeitung 1870, Nr 27).

Ueber die Morphologie von *Condriopsis coerulescens* CROUAN und die dieser Alge eigenen optischen Erscheinungen VON LEOP. KNY. (I Monatsber. d. Akadem. zu Berlin 1870 Juni).

I Botaniska Notiser för 1868 p. 47 lemnas ett referat af en uppsats af B. Frank öfver Fluorescensföreteelser såsom orsak till färgning af växtdelar. Sedan har Hugo von Mohl i Botanische Zeitung för år 1870 skrivit en uppsats med ofvanstående titel samt i N:r 41 af samma tidskrift lemnat ett referat och en kritik af Kny's arbete öfver *Condriopsis*.

Genom sina undersökningar har Mohl visat att man icke har att göra med någon fluorescens, utan att de delar som antogos förorsaka fluorescensen ega förmågan att sönderdela det på dem fallande solljuset på så sätt, att de reflectera de blå strålarne och genomsläppa de öfriga. Hvem kommer icke härvid, fortfar han, att tänka på den nätta historia, som Göthe (*Farbenlehre* Vol. 1 § 172) meddelar om ett porträtt af en prestman, som var afmålad i en svart sammetsrock, hvilken till icke ringa förskräckelse för en målare, som skulle rengöra bilden och dervid begagnade en våt svamp, förvandlades i en ljusblå plysrock, som förlånade den vördige mannen ett mycket verldsligt utseende, tilldess att fernissan den andra morgonen hade torkat, då den svarta sammetsrocken åter framträdde i sin gamla gloria.

"Vi känna följaktligen," slutar H. v. Mohl sin kritik, "en dylik företeelse i växtriket i en rad af fall, som i anatomiskt hänseende äro helt och hållet af olika beskaffenhet, 1) i ganska utsträckt mått hos daggblå frukter t. ex. hos *Prunus spinosa*, *Juniperus communis*, hvarest det är lätt att iakttaga, att det från epidermis afsöndrade vaxartade öfverdraget föranleder densamma, 2) hos sådana varieteter af *Tabaschir*, hvilka synas ljusbruna i genomfallande ljus, deremot i tunna splittror lagda på svart botten reflectera blått ljus, som jag fann tydligt polarisera, 3) hos membraner af epidermis hos frön af *Paeonia* och frukter af *Viburnum Tinus*, 4) hos de i cellinnehållet befintliga kropparne hos *Condriopsis coerulescens*.

Ytterligare fullföljande af detta ämne skall utan tvifvel upp-
daga ännu en rad af analoga exempel. Äfvenså kan det ock
förekomma, att i ett organ förefinnes ett blått färgämne, utan
att man med blotta ögat kan märka det. Ett dylikt exem-
pel erbjuda de mogna frukterna af *Cornus sanguinea*, hvilka
i alla floror med rätta beskrifvas som svarta, och hos hvilka
epidermiscellernas innehåll är vackert blått."

Svensk botanisk literatur.

(Af TH. O. B. N. KROK.)

År 1868 (jfr Bot. Not. 1865 - 68).

A. I Sverige tryckta arbeten eller uppsatser.

Agardh, J. G., De Laminariis symbolas offert J. G. A. 36 sidd. 4:o
(Acta Universitatis Lundensis. — Lunds Universitets Årsskrift för
år 1867 [Lund, 1867 8. Tom. IV] II. Afdelningen för Mathe-
matik och Naturvetenskap).

—, Bidrag till kännedomen af Spetsbergens Alger. Med två tafl. —
Stockholm. P. A. Nordstedt & Söner. — 12 sidd. 4:o (i K. Svenska
Vet.-Akad. Handl. — Ny följd — Bandet 7. N:o 8). Tillägg
till föregående afhandling. Med taflan III. Anf. st. sidd. 25—49.

Andersson, N. J., Våra bästa Mat-Lafvar. — Kortfattad anvisning
att igenkänna, insamla och till födoämne bereda några af våra
allmännaste Lafvar. — Utgifven på föranstaltande af Kongl. Pa-
triotiska Sällskapet. Stockholm, tryckt hos Ludvig Moquist. —
12 sidd. 8:o + 2 blad med uppfästade lafvar.

Areschoug, F. W. C., Vaxtanatomiska undersökningar. I. Om bladets
inre byggnad. 26 + 2 sidd. samt 4 Tabbl. 4:o (i Acta Universi-
tatis Lundensis. — Lunds Universitets Årsskrift för år 1867. II.
Afdelningen för Mathematik och Naturvetenskap). — Anm. äfven
särskildt aftryck.

—, Om Galeobdolon luteum Huds. (i Bot. Not. 1868, sidd. 33—38).

Areschoug, J. E., Anvisning till beredning af mikroskopiska växt-
präparater (i Bot. Not. 1868, sidd. 49—65).

—, Släktena *Fucus* (L.) Decaisne & Thuret och *Pycnophycus*
Kütz jemte tillhörande arter (anf. st., sidd. 99—115).

Axell, Severin, Om det färgade hyllets betydelse för växten (i Bot.
Not. 1868, sidd. 115—124).

Berggren, Sven, Studier öfver mossornas byggnad och utveckling.
I. Andreaeaceæ. — Akademisk afhandling — Lund, tryckt uti

- Berlingska Boktryckeriet. — Tit., 30 + 1 sidd. samt 2 Tabb. 4:o. — Anm. Afhandl. är äfven intagen i Acta Universitatis Lundensis. — Lunds Universitets Årsskrift för år 1867. II. Afdeln. för Matematik och Naturvet. sidd. 1—30 + 1 samt Tab. I—II.
- Blomberg, O. G., Bidrag till kännedomen om Bohuslänska skärens lafflora (i Bot. Not. 1868, sidd. 176—182).
- Cleve, P. T., Svenska och Norska Diatomacéer (i Kgl. Vet.-Akad. Öfvers. 1868, sidd. 213—239 + Tafl. IV.)
- , Försök till en monografi öfver de svenska arterna af Alg-familjen Zygnemaceæ. — Upsala, W. Schultz. — Tit. och 38 sidd. + X Pl. 4:o (i Nova acta reg. soc. scient. Upsal. ser. 3, vol. VI fasc. poster.) — Anm. Äfven särskildt afdrag.
- Dusén, K. F., Bidrag till Östergötlands och Smålands Flora, samlade och ordnade af K. F. D. (i Bot. Not. 1868, sidd. 132—140)
- E. G. G. [Falck, A. (f)], Två prioritetsfrågor (i Bot. Not. 1868, sidd. 74—76).
- Eisen, Gustaf & Stuxberg, Anton, Bidrag till kännedomen om Gotska Sandön (i K. Vet.-Akad. Öfvers. 1868, sidd. 353—379 + Tafl. V.) — [Botanik: sidd. 356—360, 363—368].
- Falck, Alfred (f), Bidrag till kännedomen om Den sydsvenska vegetationens ursprung och vägen för dess invandring. — Akademisk afhandling — Lund, Håkan Ohlssons Boktryckeri. — Tit., dedik. + 57 sidd. 8:o.
- Fries, E., Om tvenne i literatur-historiskt afseende märkliga fynd (i Bot. Not. 1868, sidd. 1—6).
- , Smärre notiser (anf. st. sidd. 65—71).
- , Om *Sagina depressa* C. F. Sch. & *S. ciliata* Fr. (anf. st., sidd. 204).
- Fries, Th. M., Botaniska Notiser för år 1868. N:o 1—4 Upsala, W. Schultz & Ed. Berling. — Tit. 2, innehåll 2 + 204 sidd. samt 1 pl. 8:o. — Anm. 4:de häftet utlemnades först mot slutet af år 1869.
- , Bilder ur växtverlden. Populära föredrag. Stockholm Iwar Hæggströms boktryckeri. — Tit., innehåll och tryckfel 3 + 179 sidd. 8:o.
- Grönvall, A. L., Ett par för Skandinaviens flora nya växter, beskrifna af A. L. G. (i Bot. Not. 1868, sidd. 182—183).
- Kindberg, N. C., Tillägg till Östgöta Flora, innehållande förteckning öfver Östergötlands Fanerogamer och Ormbunkar jemte uppgift öfver deras växeställen. — Lindköping, C. F. Ridderstad. — Tit. 4 + 110 sidd. 8:o.

- Kindberg, N. C., Förklaring öfver plancherne till "Sammandrag af Botanikens elementer" af N. C. Kindberg. Andra upplagan. — Linköping, tryckt hos Fridolf Wallin. — 4 sidd. + 6 pl. 8:o.
- Krok, Th. O. B. N., Svensk botanisk literatur 1867 (i Bot. Not. 1868, sidd. 140—144). — Äfven särskildt afdrag: Upsala, W. Schultz' Boktryckeri. 5 sidd. 8:o.
- Larsson, L. M., Flora öfver Wermland och Dal. Andra upplagan. Carlstad, tryckt hos Carl Kjellin. — XII + 350 sidd. 8:o.
- Lindberg, S. O., Nova Bartramiae species, quam describit S. O. L. (i Bot. Not. 1868, sidd. 31—32).
- , Nova Cinclidii species, quam describit S. O. L. (anf. st., sidd. 72—74).
- Lund, A., Om Sparganium simplex Huds. var. longissimum Fr. (i Bot. Not. 1868, sidd. 186—187).
- Nordstedt, O., Bidrag till kännedomen om Sveriges Desmidiæ (i Bot. Not. 1868, sidd. 38—43). — Äfven aftryck med oförändrad pag.
- Nyman, C. F., Utkast till Svenska växternas naturhistoria eller Sveriges Fanerogamer skildrade i korthet med deras växtställen och utbredning m. m., deras egenskaper, användning och historia i allmänhet. — Sednare delen (Foderblomstriga och Kronlösa Dicotyledoner. Monocotyledoner.) — Örebro, Abr. Bohlin. — Tit. och innehållsfört. 2 + 566 sidd. 8:o.
- Scheutz, N. J., Svenska Fanerogamernas och Bräkenarternas vetenskapliga namn. — Ett bidrag till Växtnamnens Etymologi. — Lund, tryckt uti Berlingska Boktryckeriet. Tit. och 70 sidd. 8:o. — Anm. Äfven inryckt i: Redogörelse för Wexjö högre Elem.-Lärov. under läsåret "1866—1867" [skall vara: 1867—1868].
- Strandmark, P. W., Om växtämnets läge i fröet jemte serskilt redogörelse för hjertbladens ställning hos Svenska växter. — Akademisk afhandling. — Lund, Håkan Ohlssons Boktryckeri, — Tit. + 34 sidd. samt 1 pl. 8:o.
- Stuxberg, A. — se Eisen.
- Thedenius, K. Fr., Bihang till Skol-Herbariet, innefattande några kännetecken för Uplands och Södermanlands allmännaste eller i öfrigt mest utmärkta växter, såväl vilda som odlade, äfvensom för de i "Svensk Skol-Botantik" upptagna, till Skolynglingars tjänst utgifvet af K. F. T. — Tredje upplagan. — Stockholm, Alb. Bonniers Boktryckebl. — 109 + 1 sidd. 8:o.
- Theorin, P. G., Om de värmemängder, som synas vara nödvändiga för några allmänna, fleråriga växters första lifsyttningar på våren (i Bot. Not. 1868, sidd. 194—203).

- Tullberg, T., Bidrag till kännedomen af egendomligheterna vid växternas befruktning (i Bot. Not. 1868, sidd. 7—15).
- Wahlén, E., Om de Skandinaviska arterna af släktet *Juncus* (i Bot. Not. 1868, sidd. 15—31 + 1 pl.)
- Wittrock, V. B., Om fanerogam- och thallogam-vegetation i Skandnaviens Ilex-region (i Bot. Not. 1868, sidd. 149—175). — Anm. Äfven aftryck med oförändrad paginering, men särskildt titelblad: Upsala, 1869, Akademiska Boktryckeriet hos Ed. Berling.
- , Bidrag till kännedomen om Sveriges Zygnemacéer och Mesocarpacéer (anf. st., sidd. 187—190). — Anm. Äfven aftryck med oförändrad pag. — Anf. st. och boktr.
- Öberg, Emil, Sveriges Läkedomsväxter, deras uppsökande och användande jemte en kort växtbeskrifning. — Till tjänst för Sveriges allmoge. — Stockholm, Sigfrid Flodins boktryckeri. — Tit. och innehållsfört. 4 + 79 sidd. 8:o.

(*Exsiccater*).

- Hartman, Rob., Bryaceæ Scandinaviæ exsiccatae. Fasc. XIII. — Gevaliæ A. P. Landin. — Tit. och 1 sid. 4:o.
- Lindeberg, C. J., Hieracia Scandinavica exsiccata. Fasc. I. N:1 1—50 [på omslaget]. — Göteborg, A. Lindgren. — 1 sid. fol.

B. I utlandet tryckta uppsatser.

a. Original-uppsatser.

- Hellbom, P. J., Bericht von einer botanischen Reise in Herjedalen und angrenzenden Theilen Norwegens im Sommer 1867 (i Flora 1868, sidd. 145—154, 165—176, 187—191, 209—221). — Anm. Äfven: Separat-Abdruck aus der Flora 1868. — Regensburg. — Tit. + 42 sidd. 8:o.
- Lindberg, S. O., Observationes de Mniaceis europæis (i Notiser ur Sällsk:ts Pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar. — Nionde häftet [Ny ser. Sjette häftet. Helsingfors 1868], sidd. 39—88). — Äfven afdrag med oförändrad pag.
- , Observationes de formis præsertim europæis Polytrichoidearum (Bryacearum nematodontearum): anf. st., sidd. 89—158. — Äfven afdrag som af föreg.
- , Musci novi Scandinavici (anf. st., sidd. 253—299). — Äfven afdrag med oförändrad pag.: Helsingfors, Theodor Sederholms boktryckeri.
- , Beskrifning af en ny art *Musschea* (i Öfvers. af Finska Vet.

- Soc. Förhandl.r X. 1867—1868 [Helsingfors 1868], sidd. 2—3 + 1 pl.) — Äfven afdrag.
- Lindberg, S. O., Förteckning öfver mossor. samlade vid Tiflis Jan och Febr. 1805 af Steven (anf. st., sidd. 4—5). — Äfven afdrag.
- , Om stamväxternas öfverjordiska stamformer (anf. st., sidd. 6—13). — Äfven afdrag.
- , Om en egendomlig fruktbildning hos *Passiflora gracilis* (anf. st., sidd. 15—16). — Äfven afdrag.
- Nordstedt, O., *Nitella Normaniana* Nordst. n. sp. (i Norman, spec. loca nat. pl. nonn. vasc. et Charac. et Lichenum in agro arctico Norvegiæ etc., sidd. 334—335: i det Kongl. Norske Vid. Selsk. Skrifter 5 B. 2 Hefte [1868]. — Aftryck i Bot. Not. 1868 sidd. 129—130.

β. *Öfversättningar.*

- Berggren, Sven, Bidrag till Skandinavians Bryologi. — Iakttagelser öfver Mossornas könlösa fortplantning genom grodknoppar och med dem analoga bildningar. — Utdrag af Dr P. G. Lorentz (i Flora 1868, sidd. 65—72, 81—92 + Taf. II).
- Biographie des Professors und Ritter Dr. Erik Acharius. (Aus dem Schwedischen der Kongl. Vetenskaps Akademiens Handlingar of år 1819, pag. 299—305, übersetz. von A. v. Krempelhuber (i Flora 1868, sidd. 101—107).

Smärre Notiser.

Döda utländska Botanister 1870.

Perottet, director för botaniska trädgården i Pondicherry. — Den 31 Jan. i Schnepfenthal i Thüringen Prof. Otmar Lenz, 71 år gammal. För hans arbete öfver nyttiga och skadliga svampar gaf Prof. E. Fries ett slägte bland Agaricineæ namnet Lenzites. — D. 3 Febr. i Paris D:r Jean Léveillé vid 73 års ålder. — I natten mellan den 12—13 Febr. i Graz Hofrådet Frans Unger vid 68 års ålder af ett slaganfall. Förteckningen öfver hans arbeten upptager omkr. 150 n:r. — D. 22 Mars i München D:r med. Ferdinand Kummer, 63 år gammal. — Den 1 April i Prag D:r med. Wilhelm Rudolph Weitenweber, 66 år gammal. — D. 28 April i Singen i Thüringen Fr. Ch. Hein. Schönheit,

författare till Thüringens flora, vid 81 års ålder. — Den 1 Maj i Nantes Frédéric Caillaud, 82 år gammal. — Den 9 Maj i Stuttgart Prof. D:r S. G. von Kurr, f. 1798. Reste i Norge 1828. — Den 25 Maj i Singapur Marineläkaren D:r Emmanuel Weiss. — D. 4 Aug. D:r Frans Ruprecht, medlem af Vetenskapsakademien i S:t Petersburg. — Den 30 Augusti i Graz D:r Johan Georg Bill. — D:r Carl Müller, den flitige utgifvaren af Walpers' *Annales botanices systematicæ*. — Den 7 Sept. i Coblenz D:r P. W. Wirtgen, 63 år gammal, bekant genom sina undersökningar öfver *Rubus*, *Mentha*, *Verbascum*. — Den 1 Oct. i Thalweil vid Zürchersee Carl Emmermann. — Den 27 Oct. i klostret vid Wilten Anton Perktold. — Den 29 October i Mannsheim Grefve Reinhard zu Solms-Laubach, 69 år gammal; har företagit en resa i Norge. — Den 16 Nov. Fröken Elise Braig i Triest. — Den 3 Dec. på resa från Neapel till Palermo direktorn vid museet i kejs. botaniska trädgården i St. Petersburg Sergius Rosanoff, 30 år gammal. — Den 27 Dec. i Moskau Prof. Nikolaus Kaufman, 35 år gammal.

Lärda Sällskapers sammanträden.

Naturhistorisk Forening i Köbenhavn den 20 Jan.:

Prof. Ørsted höll ett föredrag om Grönlands miocena Bok och Kastanier. I mötet d. 3 Febr. framlade Cand. Warming förteckningen öfver en ny algsändning från Brasilien från Glaziou, som ett tillägg till den af Martens förut i "Meddelelserna" publicerade *Conspectus algarum Brasiliæ*, och några nya Cyperaceer, beskrifna af Böckeler; derefter lemnade han en öfversigt öfver några undersökningar öfver knopparnas framkomst med särskild hänsyn till sin afhandling öfver *Euphorbia*.

Till Provinciallykare i Boxholms distrikt af Östergötlands län är utnämnd f. d. Guvernements och Garnisonsläkaren å S:t Barthelemy Med. Lic. *A. Th. van Goes*.

Af anslagen för innevarande års resestipendier vid universiteterna har K. Maj:t anvisat vid Upsala universitet det större stipendiet å 1800 rdr åt Adj. *Th. M. Fries* för att besöka England, Holland, Frankrike och Ryssland, för studier i de förnämsta der befintliga botaniska museer och växthus.

Af de å 8:e hufvudtitlen uppförda anslag för år 1871 till lärda verks utgifvande och vetenskapliga resors företagande har K. Maj:t anslagit åt Adj. *Fr. Areschoug* 1000 rdr för en resa till England i botaniskt ändamål.

Lektor *C. A. Gosselman*, som under innevarande vårtermin erhållit tjänstledighet, anträdde i medio af förra månaden en resa i botaniskt ändamål till Egypten och Palestina.

Exsiccatsamling af Skandinaviska Characeer.

Undertecknade, som under en längre tid sysselsatt sig med studiet af Characeerna, hafva under de sista åren förberedt en exsiccatsamling af de för Skandinavien (Sverige, Norge, Danmark och Finland) kända arterna af denna växtfamilj, hvilket arbete framskridit så långt, att första fascikeln, innehållande 40 N:r, nu är färdig. Hela samlingen är ämnad att utgöra inalles 3 fasciklar, eller 120 N:r. Arbetets plan är att lemna möjligast fullständiga formserier af de i Skandinavien förekommande arterna af denna formrika växtgrupp i så vidt möjligt fullt instruktiva exemplar. För öfrigt hänvisas i detta afseende till den nedanför meddelade förteckningen öfver första fasciklens innehåll. Hvad exemplarens preparering beträffar, hafva vi bemödat oss att verkställa denna så, att äfven de bräckligare formerna kunna bibehålla sig.

Subscriptionen är bindande för alla 3 fasciklarne. Priset är 15 Rdr Rmt för hvarje fascikel. Den andra fasc. torde kunna utkomma om ett år.

Reqvission kan göras direkte hos någon af undertecknade, då requirenten behagade uppgifva noggrann adress och

äfvén lättaste sättet att få samlingen sig tillsänd. Försändningen bekostas af reqvirenten sjelf.

Characeæ Scandinaviæ exsiccataë. Fasc. I:

- 1a. **Nitella syncarpa** (Thuill.) A. Br. f. superne elongata et brachyphylla ♂.
- 1b. " " f. laxior, ♀.
2. " " f. major, longifolia, zonatim incrustata, ♀ junior.
3. " **capitata** (Nees ab Esenb.) Ag. f. zonatim incrustata ♂, ♀.
4. " " f. robustior et viridior, non multum incrustata ♂, ♀.
5. " **opaca** Ag. f. nidifica, pallida ♂, ♀.
- 6a. " " f. " " ♀.
- 6b. " " f. elongata, superne brachyphylla, clausa, perennans ♂.
7. " " f. laxa, minor, viridior, ♀.
8. " **flexilis** Ag. In statu proembryonali.
9. " " f. nidifica.
10. " " f. " " incrustata (junior).
11. " " f. laxior.
12. " " f. elongata, brachyphylla, incrustata.
13. " " f. minor, brachyphylla. In mari.
14. " " var. crassa A. Br. in litt.
15. " **gracilis** (Sm.) Ag.
16. " " f. crassior, simplicior.
17. " " f. densius contracta et brachyphylla.
18. " **hyalina** (DC.) A. Br.
19. " (Tolypella) **Normaniana** Nordst.
20. **Chara** (Lychnothamnus) alopecuroides (Del.) * Wallrothii (Rupr.)
A. Br. Planta juvenilis.
- 21a. " " " "
- 21b. " " " paulo robustior.
- 22a. " " " f. elongata et minus ramosa.
- 22b. " " " cum bulbillis unicell. radic.
23. " **erinita** Wallr. f. leptosperma, dasyacantha, brachyphylla, elongata.
24. " " f. major, laxius aculeata, elong., inf. subnuda, annua.
25. " " f. humilior, fuscescens vel nigrescens.
26. " " f. tenuior et viridior, ad Ch. condens. Wallm. acced.
27. " " f. pachysperma, condensata, brachyphylla, rigidior, minor.
28. " " f. perpusilla.
29. " " f. incrustata.

30. *Chara tomentosa* Lin. f. *micracantha*, *microptila*, *munda* ♀.
 31. „ „ f. *macroteles*, *macroptila*, *microstephana*, *m.* ♂.
 32. „ **intermedia** A. Br. f. *elongata*, *subinermis*.
 33. „ „ f. „ „ „ *major*, *longifolia*.
 34. „ „ f. „ „ „ *brachyphylla*, *clausa*, *aculeis sparsis*. Ad Ch. *aculeol.* Kütz. *acced.*
 35a.b. „ **baltica** Fr. f. *major* et *parum ramosa*.
 35c. „ „ f. „ „ „ „ „ *inf. brachyphylla*.
 35d. „ „ f. „ „ „ „ „ *aculeis magis evolutis*.
 36. „ „ f. *elongata*, *macroteles* (*brachyphylla*).
 37. „ „ f. *microteles*, *laxa* (*tenuifolia*) *divergens*.
 38. „ „ f. *humilis*, *brachyphylla*.
 39. „ „ f. „ „ „ „ „ *condensata*, *microteles*.
 40a. „ „ f. „ „ „ „ „ „ *paragymnophylla*, *annua*.
 40b. „ „ f. *ad priorem plus minus accedens*.

C. F. O. Nordstedt.

Adr. Lund.

L. J. Wahlstedt.

Adr. Christianstad.

= Nyare iakttagelser tyckas bevisa att *Phylloxera vastatrix*, som förorsakar så stor skada på vinstocken, icke är inhemsk i Europa utan är öfverförd från Amerika. (Athenæum.)

= Utdrag ur ett bref från Wien till Red., skrifvet i slutet af förra året.

För några dagar sedan besökte jag D:r Aug. Neilreich, författare till den klassiska Flora von Nieder-Oesterreich och så många andra gedigna verk öfver den österrikiska monarkiens vegetationsförhållanden. Jag fann den berömde floristen i ett mycket lidande tillstånd, som han sjelf sade mig, i sista stadiet af tuberculos. Redan sedan två år lemnar han ej mer sitt rum och med undantag af några timmar på dagen måste han ständigt hålla sängen. Icke desto mindre utvecklar han en oförtröttad författareverksamhet och har redan i år hunnit publicera tvenne nya arbeten. Bland annat intressant berättade han mig, att Wienerfloran på de sista 20 åren förlorat en tredjedel af sina arter genom utvidgad odling, sumpars uttorkande m. m.

= Den 30 Juni 1870 dog efter längre lidande Bernhard Auerswald, Skollärare i Leipzig, grundläggare och ledare af en bytesförening derstädes. (Jemf. Nave, J., Anvisning till växternas insamling etc., öfvers. af A. Falck, p. 85.) Denna bytesförening har numera blifvit öfvertagen af hr Georg Winter, hvars adress är Leipzig, Emilianstrasse 16, I.

I sammanhang med föregående villja vi omnämna en af C. Bænitz i Königsberg inrättad bytesförening, i hvilken ingen bytesafgift i penningar erlägges. Bænitz har förut utgifvit 10 Fasciklar, innefattande 936 n:r under titel: "Herbarium meist seltener und kritischer Pflanzen Nord- und Mitteldeutschlands." Ur den utgifna prospecten återgifva vi följande:

"Med den 10:e Fasc. afslutar jag Herb. meist selt. u. krit. Pflanzen Nord- u. Mitteldeutschlands. Ytterligare Fasc. kommer jag att offentliggöra under namn af Herbarium meist seltener und kritischer Pflanzen Deutschlands. För att göra detta Herbarium tillgängligt i vidare kretsar grundar jag en

Tauschverein für Deutschlands Pflanzen.

På följande vilkor mottager jag bidrag: 1:o Hvarje medlem insänder en förteckning på de växter från Tyskland och närgränsande länder, som han före d. 15:e Sept. kan inlemna i åtminstone 30—40 väl torkade exemplar. 2:o Undertecknad meddelar derpå medlemmarne namnen på de växter, som bestämdt måste insändas före den 15 Sept. — 3:o Till ett ex. hör af de mindre växterna 3—5, af de större 1 2 individer jemte rötter, frukter och andra karakteristiska delar. — 5:o Paketporto betala medlemmarne, all öfrig korrespondens afsändes alltid frankerad såväl från medlemmarne som undertecknad. Utgifterna för tryckning och försändning af katalogerna vidkännes undertecknad. 6:o Hvarje medlem erhåller för 100 insända ex. 80 andra efter fritt val ur de utgifna fasciklarne I—X och de följande. 7:o I de första dagarne af Oct. sändes den nya katalogen till medlemmarne. I slutet af Oct. är bytet afslutadt.

Königsberg i Pr. d. 1 Oct. 1870.

C. BÆNITZ."

= Till belysning af frågan om den nya Botaniska trädgården i Köpenhamn har det utkommit följande "Indlæg": 1) A. Dybdahl: Hr. Warmings "Et Indlæg i den nye botaniske Haves Sag" (i Tidskrift for Havevæsen n:r 19); 2) F. Didrichsen: Yderligere Bemærkninger i Anledning af Beretning om Universitetets nye botaniske Have. (Aufst. n:r 20, i tillägg); 3) Belysning af d'Hrr. Docent Dybdahls och Docent Didrichsens samt Hr. Rasmussens Angreb paa "Beretning om Universitetets paatænkte nye botaniske Have" af et Medlem af den i Anledning af den botaniske Haves Flytning nedsatte komité.

